

ZAKON

O UPRAVLJANJU PRIVREDNIM DRUŠTVIMA KOJA SU U VLASNIŠTVU REPUBLIKE SRBIJE

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se način sprovođenja politike državnog vlasništva, upravljanje u privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije (u daljem tekstu: društvo kapitala) i druga pitanja u vezi sa pravnim položajem društva kapitala.

Na osnivanje, upravljanje, organe, organizaciju, kao i druga pitanja od značaja za društvo kapitala, a koja nisu posebno uređena ovim zakonom, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava (u daljem tekstu: Zakon).

Član 2.

Društvo kapitala osniva se radi sticanja dobiti i ostvarivanja drugog zakonom utvrđenog interesa.

Društvo kapitala može obavljati delatnost od opšteg interesa, koja je kao takva određena posebnim zakonom.

Prilikom osnivanja novog društva kapitala osnivački akt donosi Vlada.

Član 3.

Društvo kapitala u smislu ovog zakona jeste privredno društvo sa pravnom formom društva s ograničenom odgovornošću ili akcionarskog društva u kojem Republika Srbija ima svojstvo člana, odnosno akcionara sa više od 50% osnovnog kapitala društva, kao i privredno društvo u kojem Republika Srbija ima kontrolno vlasništvo po drugom osnovu.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, pojedine odredbe ovog zakona se primenjuju na privredno društvo u kojem Republika Srbija ima 50% ili manje učešća u osnovnom kapitalu (u daljem tekstu: manjinsko društvo kapitala).

Odredbe ovog zakona se ne primenjuju na privredna društva koja su u vlasništvu Republike Srbije: koja obavljaju delatnost proizvodnje naoružanja i vojne opreme; koja posluju kao banke; koja posluju kao osiguravajuće i druge finansijske institucije; koja su nedobitne organizacije; koja su osnovana i koja posluju u skladu sa zakonom kojim se uređuje inovaciona delatnost; koja su instituti a koji su organizovani kao privredna društva; nad kojima je pokrenut postupak privatizacije u smislu propisa kojim se uređuju uslovi i postupak promene vlasništva društvenog i javnog kapitala i imovine, odnosno nad kojima je otvoren stečajni postupak u smislu propisa kojim se uređuje stečaj.

Član 4.

Politikom državnog vlasništva utvrđuju se svrha i ciljevi centralizovanog vlasničkog upravljanja i unapređenje korporativnog upravljanja u društvima kapitala, kao i način sprovođenja politike državnog vlasništva u društvima kapitala.

Centralizovano vlasničko upravljanje sprovodi se preko ministarstva nadležnog za poslove privrede (u daljem tekstu: Ministarstvo), i to kroz praćenje i unapređenje sistema vlasničkog i korporativnog upravljanja u društvima kapitala, donošenje hitnih mera u slučaju poremećaja u poslovanju društava kapitala i vršenje

drugih poslova od značaja za vlasničko upravljanje, uključujući i saradnju sa ostalim ministarstvima i drugim državnim organima.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, vlasničko upravljanje društvom kapitala koje obavlja delatnost proizvodnje i snabdevanja električnom energijom, odnosno prirodnim gasom, sprovodi se preko ministarstva nadležnog za poslove energetike, u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, vlasničko upravljanje društvom kapitala koje obavlja delatnost prenosa i upravljanja prenosnim sistemom električne energije, odnosno transportom prirodnog gasa i upravljanjem transportnim sistemom za prirodni gas, sprovodi se preko nezavisnog državnog organa nadležnog za energetske mreže, u skladu sa posebnim zakonom.

Član 5.

Politika državnog vlasništva uređuje se Strategijom državnog vlasništva i upravljanja privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije (u daljem tekstu: Strategija).

Vlada na predlog Ministarstva donosi Strategiju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planski sistem Republike Srbije.

Akcioni plan za sprovođenje Strategije (u daljem tekstu: Akcioni plan) se donosi radi operacionalizacije ciljeva Strategije.

Ministarstvo može da predloži Vladi izmene i dopune Strategije i Akcionog plana, ukoliko to zahtevaju izmenjene okolnosti.

II. NAČELA I CILJEVI CENTRALIZOVANOG VLASNIČKOG UPRAVLJANJA

Načelo odgovornosti

Član 6.

Odgovorno upravljanje obezbeđuje se utvrđivanjem ovlašćenja i obaveza lica koja su u organima društva kapitala, ustanovljavanjem obaveze kontinuiranog izveštavanja Ministarstva o ostvarenim ciljevima i rizicima upravljanja, kao i primenom hitnih mera i kaznenih odredaba u slučajevima nepostupanja tih lica, u skladu sa zakonom.

Sprovođenjem načela odgovornosti obezbeđuje se i zaštita prava manjinskih vlasnika.

Načelo javnosti

Član 7.

Načelo javnosti u vlasničkom upravljanju ostvaruje se primenom transparentnih pravila i kriterijuma za upravljanje donetim na osnovu zakona, a naročito kroz objavljivanje Godišnjeg izveštaja o ostvarivanju opštih godišnjih ciljeva utvrđenih Smernicama i redovnim upoznavanjem javnosti sa radom Ministarstva.

Načelo efikasnosti

Član 8.

Podelom ovlašćenja i odgovornosti, kao i sprovođenjem mera koje ograničavaju rizik od korupcije, drugog neetičkog ponašanja i uticaja, obezbeđuje se efikasan sistem vlasničkog upravljanja, u skladu sa međunarodnim standardima za upravljanje privrednim društvima u državnom vlasništvu, kao i za sprovođenje efikasnog sistema korporativnog upravljanja.

Načelo ekonomičnosti

Član 9.

Centralizovano vlasničko upravljanje obezbeđuje uspostavljanje jedinstvenog strateškog pravca i definisanja ciljeva društva kapitala, čime će se ostvariti optimalni rezultati njegovog poslovanja.

Centralizovanim vlasničkim upravljanjem umanjuju se troškovi upravljanja i dugoročno povećava doprinos i vrednost društva kapitala, a sve u cilju očuvanja nacionalnih i strateških interesa.

Načelo poštovanja pravila konkurencije

Član 10.

Učesnik na tržištu koji obavlja ekonomsku delatnost bez obzira na njegovu pravnu formu i oblik organizovanja, način finansiranja i vlasničku strukturu je dužan da poštuje pravila konkurencije u smislu propisa o zaštiti konkurencije i kontroli državne pomoći.

Ciljevi centralizovanog vlasničkog upravljanja

Član 11.

Centralizovano vlasničko upravljanje vrši se u skladu sa ciljevima:

- 1) očuvanja nacionalnih i strateških interesa;
- 2) očuvanja tržišta i zaštite potrošača;
- 3) umanjivanja socijalnog raslojavanja društva;
- 4) održivog upravljanja životne sredine i održivog korišćenja prirodnih resursa Republike Srbije;
- 5) unapređenja ekonomskog, industrijskog i društvenog razvoja.

III. SPROVOĐENJE CENTRALIZOVANOG VLASNIČKOG UPRAVLJANJA

Član 12.

Vlada, na predlog Ministarstva, utvrđuje, shodno članu 3. st. 1. i 2. ovog zakona, listu društava kapitala i manjinskih društava kapitala, koja će sadržati i klasifikaciju ovih društava kapitala.

Klasifikacija iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu ciljeva upravljanja iz člana 11. ovog zakona, u skladu sa međunarodnim standardima.

Lista iz stava 1. ovog člana se ažurira redovno i objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije” i na internet stranici Ministarstva.

Član 13.

Ministarstvo svake godine, najkasnije do 1. septembra tekuće godine za narednu godinu, na osnovu klasifikacije iz člana 12. ovog zakona, utvrđuje opšte godišnje ciljeve društava kapitala kroz godišnje smernice za upravljanje (u daljem tekstu: Smernice).

Društva kapitala, najkasnije do 1. avgusta tekuće godine dostavljaju Ministarstvu predloge za izradu Smernica.

Smernicama se utvrđuju godišnji ciljevi društva kapitala (u daljem tekstu: opšti cilj) sa merama i uputstvima za njihovo ostvarivanje, a naročito imajući u vidu

oblast i složenost poslovanja, veličinu, vlasničku strukturu, kao i ostale kriterijume od značaja za društvo kapitala.

U skladu sa opštim ciljem, društva kapitala definišu i razrađuju posebne ciljeve sa ključnim pokazateljima učinka i identifikuju rizike za ostvarenje tih ciljeva.

Organi društva kapitala nadležni su za definisanje posebnih ciljeva i odgovorni su za njihovu realizaciju.

Za utvrđivanje Smernica, ministar obrazuje komisiju (u daljem tekstu: Komisija).

Sadržaj i način sprovođenja Smernica, na predlog Komisije, propisuje ministar nadležan za poslove privrede (u daljem tekstu: ministar).

Član 14.

Komisiju čine dva predstavnika Ministarstva, dva predstavnika ministarstva nadležnog za poslove finansija i jedan predstavnik ministarstva nadležnog za oblast kojoj pripada delatnost društva kapitala.

Komisija može zatražiti izjašnjenje, sugestije ili predloge predstavnika društva kapitala, predstavnika drugog organa, odnosno stručnog lica iz oblasti kojoj pripada delatnost društva kapitala.

Lica iz stava 2. ovog člana nisu članovi Komisije i nemaju pravo glasa.

Uslovi i kvalifikacije neophodne za učešće u radu Komisije, kao i aktivnosti Komisije uređuju se podzakonskim aktom Vlade.

Administrativno-tehničke poslove za potrebe Komisije obavlja Ministarstvo.

Član 15.

Društvo kapitala dostavlja Ministarstvu:

- 1) srednjoročni plan poslovanja;
- 2) godišnji plan poslovanja;
- 3) periodični izveštaj o poslovanju;
- 4) druge podatke o poslovanju, po potrebi.

Godišnji plan poslovanja mora biti usklađen sa Smernicama.

Vlada, na predlog Ministarstva, utvrđuje sadržinu, izradu, rokove i način dostavljanja akata iz stava 1. tač. 1) - 3) ovog člana.

Akt iz stava 3. ovog člana, sadrži i listu društava kapitala koja su dužna da, na akte iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana, pribave saglasnost Ministarstva.

Ministarstvo radi davanja saglasnosti iz stava 4. ovog člana pribavlja saglasnost ministarstva nadležnog za poslove finansija, ministarstva nadležnog za poslove rada i ministarstva nadležnog za oblast kojoj pripada delatnost društva kapitala, a po potrebi i drugog organa.

Član 16.

Ministarstvo prati poslovanje društva kapitala, naročito kroz proveru uspešnosti ostvarivanja opštih godišnjih ciljeva utvrđenih Smernicama, kao i proveru stepena ostvarenosti godišnjih planova poslovanja.

Komisija vrši ocenjivanje učinka svakog društva kapitala i u slučajevima bitnih odstupanja od opštih godišnjih ciljeva daje preporuke Ministarstvu.

Na osnovu preporuka Komisije, kod bitnih odstupanja od opštih godišnjih ciljeva utvrđenih Smernicama, Ministarstvo zahteva hitno obrazloženje i odgovornost organa društva kapitala i nalaže sprovođenje hitnih mera za otklanjanje poremećaja u poslovanju, kao i za ostvarivanje utvrđenih ciljeva društva kapitala, u skladu sa propisanim nadležnostima.

Vlada utvrđuje bitna odstupanja od opštih godišnjih ciljeva.

Član 17.

Ministarstvo izrađuje Godišnji izveštaj o ostvarivanju opštih godišnjih ciljeva utvrđenih Smernicama (u daljem tekstu: Izveštaj Ministarstva) i dostavlja ga, Vladi radi usvajanja, najkasnije do 1. oktobra tekuće godine za prethodnu godinu.

Vlada dostavlja Narodnoj skupštini Izveštaj Ministarstva, radi informisanja.

Izveštaj Ministarstva se objavljuje na internet stranici Ministarstva.

Član 18.

Društvo kapitala je dužno da, preko Ministarstva, pribavi saglasnost Vlade na:

- 1) izmene i dopune osnivačkog akta, odnosno statuta;
- 2) akt o promeni pravne forme i statusnoj promeni;
- 3) akt o ulaganju kapitala;
- 4) akt o sticanju, prodaji, davanju u zakup, zalaganju ili drugom raspolaganju imovinom velike vrednosti društva kapitala;
- 5) akt o cenovniku proizvoda i usluga društva kapitala koje obavlja delatnost od opšteg interesa, odnosno pruža usluge od opšteg ekonomskog interesa u skladu sa posebnim zakonom, osim ako drugim zakonom nije predviđeno da tu saglasnost daje drugi državni organ.

Ulaganjem kapitala iz stava 1. tačka 3) ovog člana, smatra se osnivanje drugog pravnog lica, kao i sticanje udela i akcija u drugim pravnim licima.

Imovinom velike vrednosti iz stava 1. tačka 4) ovog člana, smatra se imovina čija nabavna i/ili prodajna i/ili tržišna vrednost u momentu donošenja akta predstavlja 10% ili više od knjigovodstvene vrednosti ukupne imovine društva kapitala iskazane u poslednjem godišnjem bilansu stanja.

Vlada donosi akt o kriterijumima za definisanje zarada, odnosno naknada za organe društva kapitala.

IV. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Član 19.

Upravljanje u društvu kapitala može biti organizovano kao jednodomno ili dvodomno.

Osnivačkim aktom, odnosno statutom određuje se da li je upravljanje jednodomno ili dvodomno, prema sledećim kriterijumima:

- 1) društvo kapitala koje je veliko ili srednje pravno lice u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, organizuje se kao društvo kapitala sa dvodomnim upravljanjem;
- 2) društvo kapitala koje je malo ili mikro pravno lice, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, organizuje se kao društvo kapitala sa jednodomnim upravljanjem.

Član 20.

Predstavnik Republike Srbije u skupštini društva kapitala (u daljem tekstu: predstavnik Republike Srbije), zastupa interese Republike Srbije i dužan je da izvršava svoje poslove stručno i savesno, sa pažnjom dobrog privrednika.

Predstavnik Republike Srbije imenuje se na četiri godine i razrešava aktom ministra, nakon prethodne saglasnosti Vlade.

U ispunjavanju svojih obaveza i odgovornosti, predstavnik Republike Srbije je dužan da: odgovorno postupa u korišćenju imovine i resursa; unapređuje etičko ponašanje; postupa u skladu sa zakonima, podzakonskim aktima i aktima društva kapitala, kao i da redovno vrši konsultacije sa Ministarstvom i drugim nadležnim organima, za poslove od značaja za društva kapitala.

Pre imenovanja nadzornog odbora, u dvodomnom sistemu upravljanja, konsultacije iz stava 3. ovog člana su obavezne.

Odredbe st. 1 - 4. ovog člana primenjuju se i na predstavnika Republike Srbije u skupštini manjinskog društva kapitala.

Član 21.

U dvodomnom sistemu upravljanja, društvo kapitala ima najmanje jednog člana nadzornog odbora koji je nezavisan od društva (nezavisni član nadzornog odbora), na koga se shodno primenjuju odredbe o nezavisnom članu nadzornog odbora javnog akcionarskog društva, propisane Zakonom.

Član 22.

Broj predstavnika Republike Srbije i članova nadzornog odbora određuje se osnivačkim aktom, odnosno statutom, posebno vodeći računa o kriterijumima iz člana 19. ovog zakona, uravnoteženoj zastupljenosti polova, kao i složenosti poslovanja društva kapitala.

Član 23.

Lice koje obavlja funkciju direktora društva kapitala imenuje se u skladu sa Zakonom, nakon sprovedenog javnog konkursa.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, do imenovanja direktora po sprovedenom javnom konkursu, imenuje se vršilac dužnosti direktora, shodnom primenom Zakona, bez sprovođenja javnog konkursa, a najduže na period do godinu dana.

Javni konkurs sprovodi društvo kapitala.

Funkciju direktora društva kapitala može obavljati samo fizičko lice.

Član 24.

Lice iz čl. 20 - 23. ovog zakona, kao i drugo lice koje obavlja funkciju u nadzornom odboru, odboru direktora i izvršnom odboru društva kapitala mora ispunjavati najmanje sledeće uslove:

1) da ima stečeno visoko obrazovanje na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, odnosno na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, master strukovnim studijama, specijalističkim akademskim studijama ili specijalističkim strukovnim studijama;

2) da ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima za koje se zahteva visoko obrazovanje iz tačke 1) ovog stava;

3) da ima najmanje tri godine radnog iskustva na rukovodećim poslovima;

- 4) da nije osuđivano na kaznu zatvora od najmanje šest meseci;
- 5) da se protiv lica ne vodi krivični postupak;
- 6) da poznaje oblast korporativnog upravljanja;
- 7) da nije u sukobu interesa, u skladu sa Zakonom;
- 8) druge uslove propisane Zakonom.

Odredba stava 1. ovog člana primenjuje se i na predstavnika Republike Srbije u Skupštini manjinskog društva kapitala.

Vlada utvrđuje dodatne uslove za imenovanje i postupak imenovanja organa društva kapitala, kao i postupak o sprovođenju javnog konkursa direktora.

Član 25.

Radi provere ispunjenosti propisanih uslova, lica iz člana 24. ovog zakona dužna su da Ministarstvu, odnosno odgovarajućem organu društva kapitala dostave:

- 1) biografiju;
- 2) dokaz o odgovarajućem stepenu obrazovanja, odnosno overenu fotokopiju originala diplome;
- 3) uverenje da lice nije osuđivano na kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest meseci, koje ne sme biti starije od 15 dana od dana podnošenja prijave;
- 4) uverenje da se protiv lica ne vodi krivični postupak, koje ne sme biti starije od 15 dana od dana podnošenja prijave;
- 5) izjavu overenu kod javnog beležnika o nepostojanju sukoba interesa, koja ne sme biti starija od 60 dana od dana podnošenja prijave;
- 6) dokaz da ima pet godina radnog iskustva na poslovima u odgovarajućem stepenu stručne spreme;
- 7) dokaz da ima najmanje tri godine iskustva na rukovodećim položajima;
- 8) akt nadležne poreske uprave da nema nepodmirenih poreskih dugovanja, koji ne sme biti stariji od 30 dana od dana podnošenja prijave, a u slučaju da lice nije poreski obveznik, dužno je da dostavi izjavu overenu kod javnog beležnika;
- 9) akt nadležne poreske uprave da privredno društvo u kojem je lice koje se imenuje imalac akcija ili vlasnik udela od najmanje 25% osnovnog kapitala, nema nepodmirenih poreskih dugovanja, koji ne sme biti stariji od 30 dana od dana podnošenja prijave, a u slučaju da lice nije imalac akcija ili vlasnik udela, dužno je da dostavi izjavu overenu kod javnog beležnika.

Akti iz stava 1. ovog člana, o kojima se vodi službena evidencija pribavljaju se po službenoj dužnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

Član 26.

Lica iz člana 24. ovog zakona, razrešavaju se pre isteka mandata, ukoliko:

- 1) se utvrdi da je, zbog nestručnog i/ili nesavesnog obavljanja dužnosti i postupanja suprotnog pažnji dobrog privrednika i propusta u donošenju i izvršavanju odluka i organizovanju poslova u društvu kapitala, došlo do znatnog odstupanja od ostvarivanja osnovnog cilja poslovanja;
- 2) su u sukobu interesa, u smislu Zakona;
- 3) se utvrdi da deluju na štetu društva kapitala kršenjem dužnosti, nesavesnim ponašanjem ili na drugi način, a naročito ako:

(1) koriste resurse društva kapitala za promociju političkih stranaka, odnosno političkih subjekata, pod čime se posebno podrazumeva korišćenje službenih prostorija, vozila i inventara društva kapitala bez naknade;

(2) obavljaju aktivnosti vezane za promociju političkih stranaka, odnosno političkih subjekata;

(3) vrše uticaj na zaposlene i lica angažovana po drugom osnovu u društvu kapitala u vezi sa podrškom političkim subjektima ili kandidatima na izborima;

(4) imaju saznanje da zaposleni ili angažovana lica po drugom osnovu u društvu kapitala koriste resurse društva kapitala za promociju političkih stranaka, odnosno političkih subjekata ili vrše uticaj na druge zaposlene i radno angažovane u vezi sa podrškom političkim subjektima ili kandidatima na izborima, a nisu preduzela neophodne radnje za njihovo sprečavanje;

4) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Član 27.

Društvo kapitala može obrazovati komisije u skladu sa Zakonom, a društvo kapitala koje je veliko, odnosno srednje pravno lice u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, u obavezi je da ima Komisiju za reviziju.

Pored pravila propisanih Zakonom, Komisija za reviziju pruža savete iz oblasti finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije odboru direktora, odnosno nadzornom odboru.

Član 28.

Društvo kapitala je dužno da uspostavi i primenjuje efikasan sistem internih kontrola i to na način koji obezbeđuje kontinuirano praćenje rizika kojima je društvo kapitala izloženo, odnosno može biti izloženo u svom poslovanju, a koji je sadržan u:

- 1) upravljanju rizicima;
- 2) kontroli usklađenosti poslovanja;
- 3) aktivnoj funkciji interne revizije.

Društvo kapitala je dužno da uspostavi funkciju kontrole usklađenosti poslovanja i redovno vrši kontrolu usklađenosti poslovanja sa zakonom, drugim propisima i internim aktima društva kapitala.

Funkcija kontrole usklađenosti poslovanja redovno obaveštava, a najmanje jednom godišnje podnosi izveštaj organima upravljanja društva kapitala o novim propisima, kao i efektima koji oni mogu imati na poslovanje društva, prati regulatorni okvir i procenjuje rizike neusklađenosti poslovanja.

Interna revizija pruža nezavisno objektivno uveravanje i savetodavnu aktivnost, sa svrhom da doprinese unapređenju poslovanja, tako što sistematično i ažurno procenjuje i vrednuje upravljanje rizicima i upravljanje društvom kapitala.

Pored odredaba Zakona, na uspostavljanje i rad interne revizije u društvu kapitala primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje interna finansijska kontrola u javnom sektoru.

Član 29.

Društvo kapitala, kao korisnik javnih sredstava u smislu zakona kojim se uređuje budžetski sistem, dužno je da primenjuje sve pozitivnopravne propise koji se odnose na javni sektor.

Društvo kapitala koje pored poverene usluge od opšteg ekonomskog interesa, obavlja i druge delatnosti uključujući i druge poverene usluge koje nisu u

međusobnoj vezi, dužno je da vodi odvojene račune za svaku delatnost pojedinačno, u skladu sa propisima o računovodstvu i reviziji.

Odvojeni računi iz stava 2. ovog člana treba da prikažu na jasan i nedvosmislen način razdvojene troškove i prihode u vezi sa obavljanjem poverene usluge u odnosu na troškove i prihode u vezi sa obavljanjem druge delatnosti.

Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za poslove finansija, propisuje postupak i način utvrđivanja troškova pružanja javne usluge koje društvo kapitala ima prilikom sprovođenja ciljeva javnog sektora.

Način finansiranja nadoknade utvrđenih troškova iz stava 4. ovog člana, predviđa se Smernicama i usklađuje se sa opštim ciljevima društva kapitala i budžetom Republike Srbije.

Član 30.

Zabranjeno je korišćenje imovine, aktivnosti, imena i vizuelnog identiteta društva kapitala u svim aktivnostima vezanim za političke stranke i izborne kampanje, kao i svaka druga upotreba društva kapitala u političke svrhe.

Član 31.

Društvo kapitala je dužno da, u roku od 30 dana od usvajanja akta, odnosno imenovanja lica, na svojoj internet stranici objavi:

- 1) godišnje opšte i posebne ciljeve sa ključnim pokazateljima uspeha i izveštaj o njihovoj realizaciji;
- 2) osnivački akt, odnosno statut;
- 3) radne biografije članova organa društva kapitala;
- 4) organizacionu strukturu;
- 5) srednjoročni plan poslovanja, odnosno izvod iz tog plana ako društvo kapitala ima konkurenciju na tržištu;
- 6) godišnji plan poslovanja, kao i sve njegove izmene i dopune, odnosno izvod iz tog plana ako društvo kapitala ima konkurenciju na tržištu;
- 7) izveštaje o poslovanju;
- 8) godišnji finansijski izveštaj sa mišljenjem ovlašćenog revizora;
- 9) druge informacije od značaja za javnost.

Ministarstvo može utvrditi i druge elemente poslovanja društva kapitala koji će se objavljivati i razmotriti predloge za objavljivanje informacija koji su od naročitog značaja za javnost.

Član 32.

Društvo kapitala je dužno da donese Etički kodeks.

Etičkim kodeksom se bliže uređuju principi i pravila poslovne etike, opšteprihvaćena pravila ponašanja i profesionalne standarde kojih su dužni da se pridržavaju svi zaposleni, radi zaštite etičkog i socijalno odgovornog ponašanja zaposlenih.

Cilj Etičkog kodeksa je da:

- 1) iskaže posvećenost društva poštovanju najviših standarda etičkog ponašanja;
- 2) podstakne odgovarajuće etičko ponašanje i sankcioniše svaki prekršaj u društvu kapitala;

3) razvije etičku kulturu zasnovanu na tim standardima i ponašanju.

Društvo kapitala je dužno da donese i Plan integriteta, u skladu sa zakonom.

Član 33.

Vlada, na predlog Ministarstva, donosi Kodeks korporativnog upravljanja društava kapitala (u daljem tekstu: Kodeks).

Cilj Kodeksa je uspostavljanje i unapređenje principa korporativnog upravljanja i transparentnosti poslovanja društva kapitala, radi odgovornog i efikasnog upravljanja i ojačavanja profesionalizma i konkurentnosti, a sve u cilju očuvanja nacionalnog interesa i dobrobiti za Republiku Srbiju.

Društvo kapitala je dužno da dostavi Ministarstvu izveštaj o implementaciji Kodeksa, najkasnije do kraja prvog tromesečja tekuće godine, za prethodnu godinu.

Objedinjeni izveštaj o implementaciji Kodeksa se objavljuje na internet stranici Ministarstva.

Obrazac izveštaja iz stava 3. ovog člana donosi ministar.

Član 34.

Lica iz čl. 20. i 23. ovog zakona, kao i lica u nadzornom odboru društva kapitala, dužna su da se stručno usavršavaju iz oblasti korporativnog upravljanja.

Stručno usavršavanje vrši se prema Programu stručnog usavršavanja iz oblasti korporativnog upravljanja (u daljem tekstu: Program), koji donosi ministar, a sastoji od edukativnog dela za polaganje ispita, koji uključuje predavanja u oblasti korporativnog upravljanja (u daljem tekstu: edukacija) i pisanog ispita radi provere znanja iz oblasti korporativnog upravljanja (u daljem tekstu: ispit).

Edukaciju sprovode pravna lica koja su registrovana da vrše usluge usavršavanja i edukacije odraslih na teritoriji Republike Srbije, a koja su u prethodne tri godine realizovala najmanje deset obuka ili sličnih aktivnosti (uključujući predavanja, seminare, radionice ili obuke na daljinu) iz oblasti korporativnog upravljanja (u daljem tekstu: Realizatori).

Programom se utvrđuje naročito: oblasti korporativnog upravljanja koje su predmet edukacije i ispita; vremensko trajanje edukacije; sistem rada, obaveze i praćenje rada Realizatora; rokovi za održavanje edukacije; program, način i cena polaganja ispita, način i rokovi izdavanja sertifikata, kao i druga pitanja u vezi sa realizacijom edukacije, polaganja ispita i dodele sertifikata.

Ministarstvo jednom tokom kalendarske godine raspisuje javni poziv za Realizatore, koji se objavljuje na internet stranici Ministarstva.

Član 35.

Radi provere znanja iz oblasti korporativnog upravljanja, polaganje ispita, kao povereni posao, organizuje i sprovodi Privredna komora Srbije (u daljem tekstu: Komora).

Licima koja polože ispit, uverenje o položenom ispitu (u daljem tekstu: sertifikat) izdaje Ministarstvo.

Lice koje nije položilo ispit ima pravo da pristupi ponovnom polaganju ispita.

Edukaciji i polaganju ispita može pristupiti i svako lice koje ispunjava uslove za imenovanje u organe društva kapitala.

Izuzetno, obavezu polaganja ispita nema lice koje ima međunarodno priznati sertifikat i položen odgovarajući ispit u inostranstvu iz oblasti korporativnog upravljanja, što dokazuje overenom dokumentacijom.

Član 36.

Za potrebe sprovođenja Programa, ministar obrazuje Stručni savet za praćenje sistema stručnog usavršavanja u društvu kapitala (u daljem tekstu: Stručni savet).

Stručni savet je stručno i konsultativno telo sastavljeno od pet članova koje imenuje ministar. Tri člana Stručnog saveta su predstavnici Ministarstva, od kojih je jedan predsednik, jedan član je predstavnik Privredne komore Srbije, a jedan član je stručnjak u oblasti korporativnog upravljanja.

U vršenju svojih dužnosti, Stručni savet prati proces stručnog usavršavanja, kao i sistem edukacije i polaganja ispita propisanih Programom.

Rad Stručnog saveta se bliže određuje Poslovníkom o radu koji Stručni savet usvaja na konstitutivnoj sednici.

Administrativno-tehničke poslove za potrebe Stručnog saveta obavlja Ministarstvo.

V. JEDINSTVENE EVIDENCIJE PODATAKA**Član 37.**

Agencija za privredne registre u okviru Registra privrednih subjekata, formira javno dostupnu jedinstvenu evidenciju podataka za društva kapitala.

Član 38.

Ministarstvo uspostavlja i vodi Jedinstvenu evidenciju korporativnog upravljanja društava kapitala.

Jedinstvena evidencija iz stava 1. ovog člana je javno dostupna baza podataka o organima društva kapitala, Realizatorima, licima koja poseduju sertifikat, kao i drugim podacima iz oblasti korporativnog upravljanja.

Član 39.

Ministarstvo uspostavlja i vodi informacionu platformu za planiranje, praćenje sprovođenja, koordinaciju rada i izveštavanje društava kapitala (u daljem tekstu: Jedinstvena informaciona platforma).

Jedinstvena informaciona platforma je jedinstveni elektronski sistem u koji društvo kapitala unosi sadržaj svojih dokumenata i planova i vrši izveštavanje u skladu sa ovim zakonom.

Kroz Jedinstvenu informacionu platformu obezbeđuje se blagovremeno izveštavanje o ostvarenim ciljevima i praćenje ostvarenih vrednosti pokazatelja učinka.

Član 40.

Sadržinu i način vođenja i održavanja evidencija i platforme iz čl. 37 - 39. ovog zakona, način unosa podataka i digitalni format dokumenata koji se dostavljaju kroz te evidencije, kao i pristup tim podacima propisuje ministar.

VI. PRIMENA ZAKONA NA DRUŠTVA KAPITALA KOJA OBAVLJAJU DELATNOST PROIZVODNJE I SNABDEVANJA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, ODNOSNO PRIRODNIM GASOM

Član 41.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na Ministarstvo, u slučaju upravljanja društvom kapitala koje obavlja delatnost proizvodnje i snabdevanja električnom energijom, odnosno prirodnim gasom, odnose se na ministarstvo nadležno za poslove energetike, osim odredaba člana 5, člana 12, člana 13. stav 7, člana 15. stav 3, člana 33. st. 1. i 5. i čl. 34 - 40. ovog zakona.

VII. PROMENA PRAVNE FORME JAVNIH PREDUZEĆA

Član 42.

Javno preduzeće čiji je osnivač Republika Srbija (u daljem tekstu: javno preduzeće) vrši promenu pravne forme u društvo s ograničenom odgovornošću ili akcionarsko društvo.

Prilikom promene pravne forme osnovni kapital javnog preduzeća se konvertuje u udele, odnosno akcije u zavisnosti od forme privrednog društva.

Prilikom sprovođenja promene pravne forme zadržava se pravni subjektivitet i poslovni identitet javnog preduzeća, bez likvidacije, bez prestanka poslovanja i bez prekida pravnog kontinuiteta, zadržavajući svoj identitet u pravnom i poslovnom smislu.

Vlada donosi akt o kriterijumima za izbor pravne forme društva kapitala u koju će se javno preduzeće transformisati.

VIII. PRIMENA I NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA

Član 43.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, kao i akata donetih na osnovu ovog zakona sprovodi Ministarstvo, osim odredbe člana 41. ovog zakona, čiji nadzor sprovodi ministarstvo nadležno za poslove energetike.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 44.

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u društvu kapitala ukoliko:

- 1) društvo kapitala ne dostavi Ministarstvu predlog iz člana 13. ovog zakona;
- 2) društvo kapitala ne dostavi Ministarstvu akte iz člana 15. ovog zakona;
- 3) društvo kapitala bitno odstupi od opštih godišnjih ciljeva iz člana 16. ovog zakona;
- 4) društvo kapitala ne objavi podatke iz člana 31. ovog zakona u propisanom roku;
- 5) društvo kapitala ne donese Etički kodeks i Plan integriteta iz člana 32. ovog zakona;
- 6) društvo kapitala ne dostavi izveštaj o implementaciji Kodeksa korporativnog upravljanja u roku iz člana 33. ovog zakona;

7) društvo kapitala ne dostavi spisak nepokretne imovine nad kojom ima pravo svojine, odnosno pravo korišćenja iz člana 45. ovog zakona, u roku propisanom ovim zakonom;

8) društvo kapitala ne dostavi Ministarstvu procenu vrednosti kapitala i imovine iz člana 45. ovog zakona, u roku propisanom ovim zakonom.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 45.

Društva kapitala su dužna da dostave Ministarstvu spisak nepokretne imovine nad kojom imaju pravo svojine, odnosno pravo korišćenja, najkasnije u roku od tri godine od dana početka primene ovog zakona.

Najkasnije u roku od godinu dana od dana završetka pravnog posla iz stava 1. ovog člana, društvo kapitala je dužno da izvrši procenu vrednosti kapitala i imovine i iste dostavi ministarstvu.

Po okončanju pravnog posla iz stava. 2. ovog člana Vlada, na predlog Ministarstva, odlučuje o nepokretnoj imovini na kojoj društva kapitala imaju pravo korišćenja u skladu sa zakonom, a koja će biti preneti u vlasništvo društva kapitala, nakon čega će društvo kapitala izvršiti upis prava svojine.

Pravni poslovi iz st. 1 - 3. ovog člana, moraju se vršiti u skladu sa zakonom kojim se uređuje pravo javne svojine.

Član 46.

Vlada će, na predlog Ministarstva, najkasnije godinu dana od dana početka primene ovog zakona, doneti potrebne akte za promenu pravne forme javnih preduzeća u formu društva s ograničenom odgovornošću ili akcionarskog društva.

Javna preduzeća iz stava 1. ovog člana, dužna su da svoju organizaciju, kao i svoje opšte akte usklade sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od godinu dana od registracije promene pravne forme.

Društva kapitala iz člana 3. ovog zakona, kao i društva kapitala koja obavljaju delatnost od opšteg interesa u smislu zakona kojim se uređuju javna preduzeća, dužna su da svoju organizaciju, kao i svoje opšte akte usklade sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od godinu dana od dana početka primene ovog zakona.

Član 47.

Lica iz člana 34. ovog zakona, koja na dan početka primene ovog zakona obavljaju tu funkciju, dužna su da polože ispit u roku od godinu dana od dana početka primene ovog zakona.

Lica koja se imenuju nakon početka primene ovog zakona, mogu da stupe na funkciju iz člana 34. ovog zakona iako nemaju položen ispit, ali su dužna da isti polože u roku od godinu dana od dana imenovanja.

Član 48.

Podzakonski akti iz člana 12. stav 1, člana 24. stav 3, člana 33. stav 1, člana 34. stav 2. i člana 42. stav 4. ovog zakona biće doneti do dana početka primene ovog zakona.

Vlada će, u roku od šest meseci od dana početka primene ovog zakona, doneti akte iz člana 14. stav 4, člana 15. stav 3, člana 16. stav 4, člana 18. stav 4. i člana 29. stav 4. ovog zakona.

Ministar će u roku od 60 dana od dana početka primene ovog zakona, doneti akt iz člana 13. stav 7. ovog zakona.

Ministar će u roku od šest meseci od dana početka primene ovog zakona, doneti obrazac iz člana 33. stav 5. i akt iz člana 40. ovog zakona.

Član 49.

Ministarstvo je dužno da, u cilju pripreme za utvrđivanje vlasničkog upravljanja javnih preduzeća i društava kapitala čiji je osnivač autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, kao i gradska opština u skladu sa zakonom, izvrši njihovu sveobuhvatnu evaluaciju.

Evaluaciju iz stava 1. ovog člana Ministarstvo će izvršiti u saradnji sa drugim državnim organima, organima autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, kao i javnim preduzećima čiji su osnivači, najkasnije u roku od dve godine od početka primene ovog zakona.

Član 50.

Posebni zakoni i podzakonski akti kojima su uređena pitanja pravnog položaja i rada javnih preduzeća, društava kapitala iz člana 3. ovog zakona i društava kapitala koja obavljaju delatnost od opšteg interesa, kao i zakoni i podzakonski akti kojima su uređena pitanja obavljanja delatnosti od opšteg interesa, uskladiće se sa odredbama ovog zakona, najkasnije u roku od godinu dana od dana početka primene ovog zakona.

U slučaju neusklađenosti pojedinih odredbi zakona i podzakonskih akata kojima su uređena pojedina pitanja pravnog položaja i rada javnih preduzeća i društava kapitala koja obavljaju delatnost od opšteg interesa, sa ovim zakonom, do sprovođenja obaveze iz stava 1. ovog člana, primenjivaće se odredbe ovog zakona.

Vlada će obrazovati Koordinaciono telo u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona radi procene usklađenosti posebnih zakona sa odredbama ovog zakona.

Za potrebe Koordinacionog tela u toku postupka usklađivanja, stručne i administrativne poslove obavlja Ministarstvo.

Član 51.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a počinje da se primenjuje po isteku 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim odredaba člana 12. stav 1, člana 24. stav 3, člana 33. stav 1, člana 34. stav 2, člana 42. stav 4. i člana 50. st. 3. i 4, koje se primenjuju od dana stupanja na snagu ovog zakona.